

บทที่ 4

การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยเกี่ยวกับผู้อยู่อาศัยที่มีผลต่อ

ความพอใจของผู้อยู่อาศัยในแฟลตและ เรือนแถว

จากการวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้ดำเนินการศึกษามา พบว่าความพอใจของผู้อยู่อาศัยในที่อยู่อาศัยของตนนั้น มีปัจจัยหลายประการเป็นตัวกำหนด ทั้งปัจจัยที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และปัจจัยที่ไม่ใช่สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ดังนั้น แม้ว่าการวิจัยนี้จะมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพเป็นสำคัญ แต่ก็มีโอกาสจะเลยปัจจัยอื่นๆได้ โดยในการศึกษานี้จะแบ่งปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพอใจออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ดังจะเห็นรายละเอียดได้จากตารางที่ 4

ในบทนี้จะกล่าวถึง การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยเกี่ยวกับผู้อยู่อาศัย อันได้แก่ ลักษณะครอบครัวของผู้อยู่อาศัย ซึ่งกำหนดโดยสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว และปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวกับผู้อยู่อาศัยที่คาดว่าจะมีผลต่อความพอใจของผู้อยู่อาศัย ได้แก่ การถือครองกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัยนั้น ประสิทธิภาพที่อยู่อาศัยในอดีต และบ้านตามแนวความคิด

การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะครอบครัวของผู้อยู่อาศัย และปัจจัยอื่นๆเกี่ยวกับผู้อยู่อาศัย ระหว่างผู้อยู่แฟลตและ เรือนแถวจะบอกให้ทราบว่า ถ้าความพอใจของผู้อยู่อาศัยระหว่างผู้อยู่แฟลตและ เรือนแถวต่างกัน จะมีปัจจัยอื่นที่ไม่ใช่ปัจจัยที่อยู่อาศัยที่แตกต่างกันที่ทำให้ระดับความพอใจต่างกันหรือไม่ หรืออีกนัยหนึ่งถ้าการศึกษาเปรียบเทียบพบว่าลักษณะที่เกี่ยวกับผู้อยู่อาศัยไม่แตกต่างกัน แต่ระดับความพอใจแตกต่างกันก็อาจจะสรุปได้ว่าความพอใจที่ต่างกันนั้น เป็นผลจากความแตกต่างของที่อยู่อาศัย เนื่องจากความแตกต่างทางกายภาพของแฟลตและ เรือนแถวได้

การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยเกี่ยวกับผู้อยู่อาศัยนี้ กระทำโดยการใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างชุดเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาความพอใจในที่อยู่อาศัย โดยทำการสอบถามและวิเคราะห์ก่อนการศึกษาความพอใจ

ตารางที่ 4 แสดงปัจจัยที่มีผลต่อความพอใจในที่อยู่อาศัยของผู้อยู่อาศัยที่ใช้ในการศึกษา

ปัจจัยที่มีผลต่อความพอใจของผู้อยู่อาศัย				
① ปัจจัยที่เกี่ยวกับผู้อยู่อาศัย		② ปัจจัยที่เกี่ยวกับที่อยู่อาศัย		
1.1 สถานะภาพทางเศรษฐกิจสังคมของผู้อยู่อาศัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. สถานภาพสมรส 2. ระดับการศึกษา 3. อาชีพ 4. รายได้ครอบครัว 5. จำนวนสมาชิกในครอบครัว 6. ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว เรือน 7. อายุของสมาชิกในครอบครัว เรือน 	<p>2.1 ปัจจัยทางกายภาพและผลของกายภาพของที่อยู่อาศัย</p> <p>2.1.1 หน่วยที่อยู่อาศัย</p>	<p>องค์ประกอบกายภาพ</p> <p>ตัวแปรที่ใช้ศึกษา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หน่วยพักอาศัยโดยส่วนรวม 2. องค์ประกอบของหน่วยพักอาศัย <ul style="list-style-type: none"> -บริเวณรับแขกพักผ่อน -บริเวณรับประทานอาหาร -บริเวณประกอบอาหาร -ห้องนอน -ห้องน้ำ-ส้วม -บริเวณซักล้าง -บริเวณตากผ้า 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขนาดของ เนื้อที่ 2. ที่ตั้งของ เนื้อที่ 3. การได้รับแสงสว่าง 4. การระบายอากาศ 5. คุณภาพของวัสดุที่ใช้ 6. ฝีมือในการก่อสร้าง 7. ความเป็นส่วนตัว 8. ความปลอดภัย 9. ความสวยงาม 10. ความแข็งแรง 11. ราคาของที่อยู่อาศัย
			<p>2.1.2 ชุมชนที่พักอาศัย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ชุมชนพักอาศัยโดยส่วนรวม 2. องค์ประกอบของชุมชน <ul style="list-style-type: none"> ถนน ทางเท้า ที่จอดรถรวม บริเวณเด็กเล่นที่ว่างและ ส่วนสาธารณะ
1.2 ปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับผู้อยู่อาศัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเดินทาง 2. การถือครองกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัย 3. ประสิทธิภาพที่อยู่อาศัยในอดีต 4. บ้านตามแนวความคิด 	<p>2.2 ปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับที่อยู่อาศัย</p> <p>2.2.1 การเดินทาง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไปขึ้นรถสาธารณะ 2. ไปทำงาน 3. ไปสถานศึกษา/โรงเรียน 4. ไปตลาด 5. ไปโรงพยาบาล/คลินิค 	
		<p>2.2.2 สาธารณูปโภคและบริการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. น้ำประปา 2. ไฟฟ้า 3. การเก็บขยะ 4. การรักษาความสะอาด 5. การรักษาความปลอดภัย 6. บริการไปรษณีย์ 7. บริการโทรศัพท์สาธารณะ 	

การศึกษาเปรียบเทียบสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้อยู่อาศัยในแฟลตและ เรือนแถว

ในการศึกษาเปรียบเทียบสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้อยู่อาศัยนี้ ทำการศึกษาเปรียบเทียบในลักษณะครอบครัว เพื่อหาว่า ครอบครัวของผู้อยู่อาศัยในแฟลตและเรือนแถว มีลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกันหรือไม่ แตกต่างในเรื่องใดบ้าง และข้อแตกต่างนั้นมีผลต่อความพอใจในที่อยู่อาศัยหรือไม่

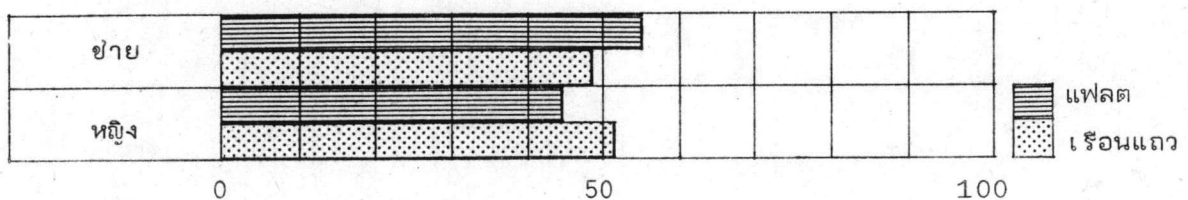
การศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมนี้ ทำการศึกษาในเรื่องเพศของผู้ตอบ, สถานภาพสมรสของผู้ตอบ, ระดับการศึกษาของผู้ตอบและคู่สมรส, อาชีพของผู้ตอบและคู่สมรส, จำนวนสมาชิกในครัวเรือน, อายุของสมาชิกในครัวเรือน, ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครัวเรือน, รายได้ครอบครัว และวิเคราะห์ความแตกต่างโดยใช้วิธีการทางสถิติ คือ propotion test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

1. เพศของผู้ตอบ

ตารางที่ 5 แสดงสัดส่วนเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	แฟลต		เรือนแถว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	96	55.17	63	48.46
หญิง	78	44.83	67	51.54
รวม	174	100.00	130	100.00

แผนภูมิที่ 5 แสดงสัดส่วนเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากแผนภูมิจะเห็นได้ว่า ผู้ตอบในแพลตฟอร์มเป็นชายมากกว่าหญิง ในขณะที่ผู้ตอบในเรือนแถวเป็นหญิงมากกว่าชาย แต่เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วจะเห็นว่าเพศของผู้ตอบทั้งในแพลตฟอร์มและเรือนแถวมีความแตกต่างกันน้อยมาก ดังจะเห็นได้จากการทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยวิธี proportion test ดังนี้

ตารางที่ 6 การทดสอบทางสถิติสัดส่วนเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	สัดส่วนของผู้ตอบ ที่อยู่ในแพลตฟอร์ม	สัดส่วนของผู้ตอบ ที่อยู่ในเรือนแถว	ค่า Z ที่ได้ จากการคำนวณ	ค่า Z ที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05
ชาย	0.551	0.484	1.157	± 1.96
หญิง	0.448	0.515	-1.157	± 1.96

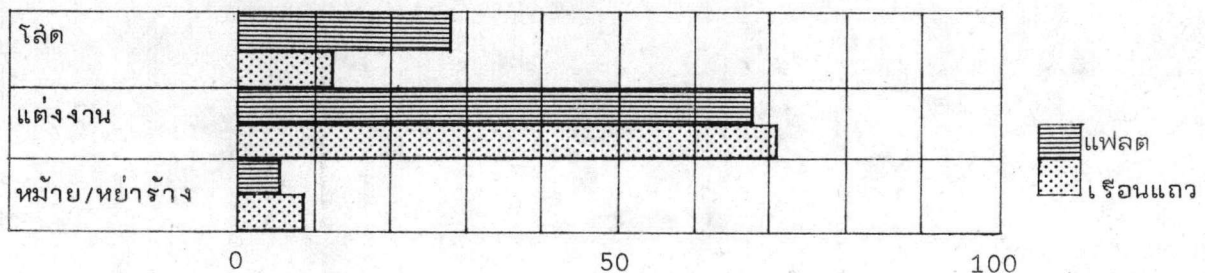
ผลของการทดสอบ แสดงว่า สัดส่วนเพศของผู้ตอบในแพลตฟอร์มและเรือนแถว ไม่มีความแตกต่างกันในเชิงสถิติ

2. สถานภาพสมรสของผู้ตอบ

ตารางที่ 7 สัดส่วนสถานภาพสมรสของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพสมรส	แพลตฟอร์ม		เรือนแถว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	47	27.01	27	20.77
แต่งงาน	118	67.82	92	70.77
หม้าย/หย่าร้าง	9	5.17	11	8.46
	174	100.00	130	100.00

แผนภูมิที่ 6 แสดงสัดส่วนสถานภาพสมรสของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากแผนภูมิจะเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทั้งในแพลตฟอร์มและ เรือนแถว เป็นผู้ที่ตั้งงานแล้ว และสัดส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นโสดในแพลตฟอร์มจะสูงกว่า เรือนแถว ในขณะที่สัดส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตั้งงานแล้วใน เรือนแถวจะสูงกว่าแพลตฟอร์ม แต่สัดส่วนดังกล่าวก็มีความแตกต่างกันน้อยมาก ดังจะเห็นได้จากการทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยวิธี proportion test ดังนี้

ตารางที่ 8 การทดสอบทางสถิติ เรื่องสัดส่วนสถานภาพสมรสของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพสมรส	สัดส่วนของผู้ตอบ ที่อยู่แพลตฟอร์ม	สัดส่วนของผู้ตอบ ที่อยู่เรือนแถว	ค่า Z ที่ได้จากการคำนวณ	ค่า Z ที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05
โสด	0.270	0.207	1.293	± 1.96
แต่งงานแล้ว	0.678	0.707	- 0.542	± 1.96
หม้าย/หย่าร้าง	0.051	0.084	- 1.150	± 1.96

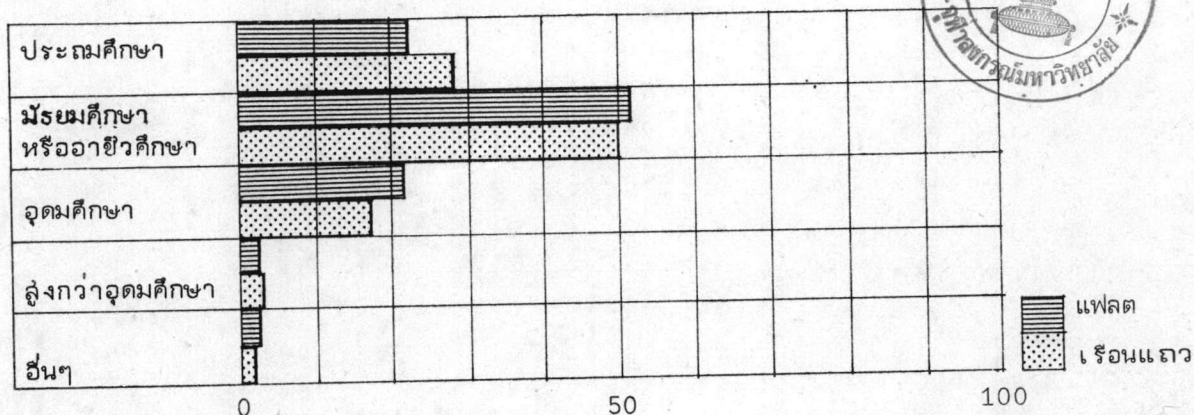
ผลจากการทดสอบ แสดงว่า สัดส่วนของสถานภาพสมรสของผู้ตอบในแพลตฟอร์มและ เรือนแถว ไม่มีความแตกต่างกันในเชิงสถิติ

3. ระดับการศึกษา เป็นระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัวในกรณีที่เป็นโสด และเป็นระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัวและคู่สมรสในกรณีครอบครัวที่ตั้งงานแล้ว เพื่อใช้พิจารณาว่า ระดับการศึกษาหัวหน้าครอบครัวและคู่สมรสที่อยู่อาศัยในแพลตฟอร์มและใน เรือนแถว มีความแตกต่างกันหรือไม่

ตารางที่ 9 สัดส่วนระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษา	แพลตฟอร์ม		เรือนแถว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	66	22.37	59	28.09
มัธยมศึกษาหรืออาชีวศึกษา	151	51.19	105	50.00
อุดมศึกษา	64	21.70	36	17.14
สูงกว่าอุดมศึกษา	7	2.37	6	2.86
อื่นๆ	7	2.37	4	1.19
รวม	295	100.00	210	100.00

แผนภูมิที่ 7 แสดงสัดส่วนระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 10 การทดสอบทางสถิติ เรื่องสัดส่วนระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษา	สัดส่วนของผู้ตอบ ที่อยู่แพลต	สัดส่วนของผู้ตอบ ที่อยู่เรือนแถว	ค่า Z ที่ได้จาก การคำนวณ	ค่า Z ที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05
ประถมศึกษา	0.224	0.281	-1.465	± 1.96
มัธยมศึกษาหรือ อาชีวศึกษา	0.512	0.500	0.266	± 1.96
อุดมศึกษา	0.217	0.171	1.278	± 1.96
สูงกว่าอุดมศึกษา	0.024	0.029	-0.350	± 1.96
อื่นๆ	0.024	0.019	0.119	± 1.96

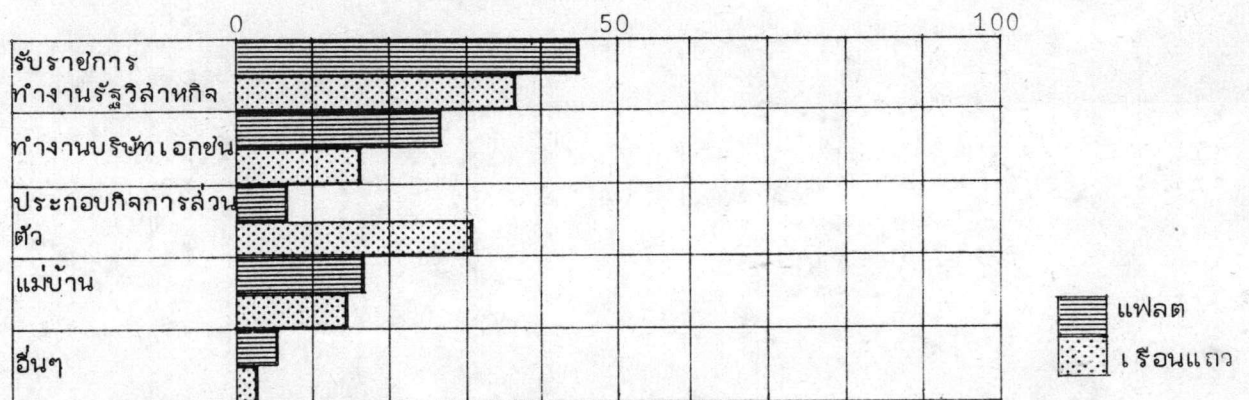
ผลจากการทดสอบ แสดงว่า สัดส่วนระดับการศึกษาของผู้ตอบและกลุ่มรស់ในแพลตและ
เรือนแถว ไม่มีความแตกต่างกันในเชิงสถิติ

4. อาชีพ ได้ศึกษาอาชีพของหัวหน้าครอบครัวและกลุ่มรស់ในกรณีที่ตั้งงานแล้ว และ
อาชีพของหัวหน้าครอบครัวในกรณีที่เป็นโสด

ตารางที่ 11 แสดงสัดส่วนของอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามและคู่สมรส

อาชีพ	แฟลต		เรือนแถว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการและทำงานรัฐวิสาหกิจ	131	44.86	86	36.59
ทำงานบริษัทเอกชน	78	26.71	38	16.17
ประกอบกิจการส่วนตัว	20	6.85	71	30.21
แม่บ้าน	48	16.44	34	14.47
อื่นๆ	15	5.14	6	2.56
รวม	292	100.00	235	100.00

แผนภูมิที่ 8 แสดงสัดส่วนอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามและคู่สมรส

จากแผนภูมิจะเห็นได้ว่า สัดส่วนของผู้รับราชการและเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจสูงที่สุด ทั้งในผู้อยู่อาศัยในแฟลตและเรือนแถว แต่สัดส่วนของอาชีพที่รองลงมาสำหรับผู้อยู่อาศัยในแฟลต ได้แก่ ทำงานบริษัทเอกชน ในขณะที่สัดส่วนอาชีพที่รองลงมาสำหรับผู้อยู่อาศัยในเรือนแถว ได้แก่ การประกอบกิจการส่วนตัว ซึ่งความแตกต่างจะเห็นได้จากการทดสอบทางสถิติดังนี้

ตารางที่ 12 การทดสอบทางสถิติเรื่องสัดส่วนอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามและคู่สมรส

อาชีพ	สัดส่วนของผู้ตอบ ที่อยู่แฟลต	สัดส่วนของผู้ตอบ ที่อยู่ เรือนแถว	ค่า Z ที่ได้จาก การคำนวณ	ค่า Z ที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05
รับราชการ ทำงานรัฐวิสาหกิจ	0.449	0.366	1.92	± 1.96
ทำงานบริษัทเอกชน	0.267	0.162	2.89 *	± 1.96
ประกอบกิจการส่วนตัว	0.068	0.302	-7.06 *	± 1.96
แม่บ้าน	0.164	0.145	0.598	± 1.96
อื่นๆ	0.051	0.026	1.46	± 1.96

หมายเหตุ * มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลจากการทดสอบแสดงว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในสัดส่วนอาชีพของผู้อยู่อาศัยในแฟลตและเรือนแถว อยู่ 2 อาชีพ ได้แก่ ทำงานบริษัทเอกชน และประกอบกิจการส่วนตัว แต่เนื่องจากการเลือกตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามกำหนดให้ไม่เลือกเรือนแถวที่ถูกตัดแปลงเป็นร้านค้า, ร้านเสริมสวย หรือประกอบกิจกรรมที่ไม่ใช่การอยู่อาศัย ดังนั้น การประกอบกิจการส่วนตัวของผู้อยู่อาศัยในเรือนแถว ซึ่งมีสัดส่วนมากในกรณีนี้ เป็นการประกอบกิจการนอกที่อยู่อาศัย จึงถือว่าไม่มีผลต่อความพอใจในที่อยู่อาศัย

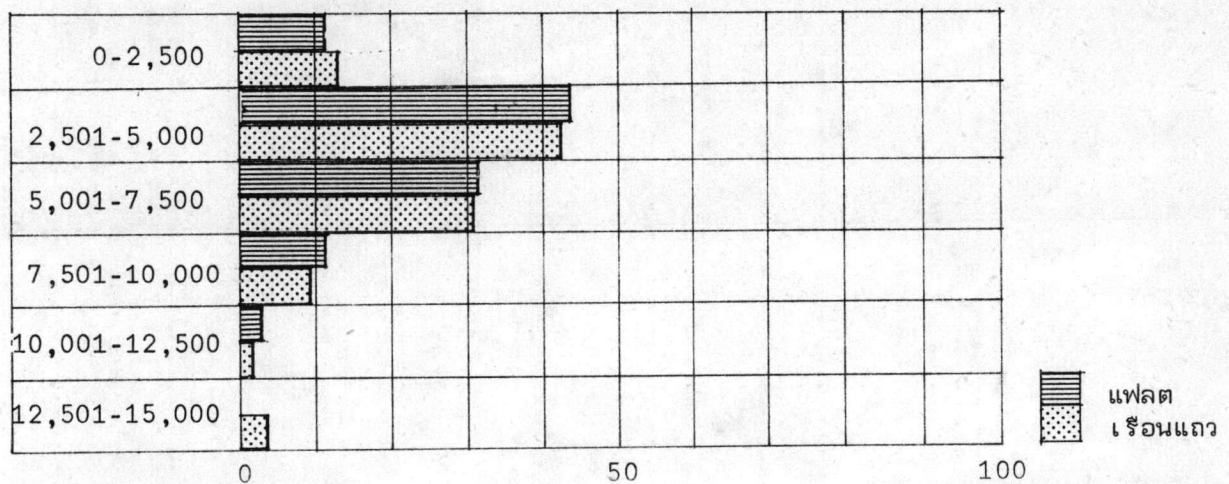
5. รายได้ครอบครัว เป็นรายได้ครอบครัวต่อเดือน

ตารางที่ 13 แสดงสัดส่วนของรายได้ครอบครัวต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายได้	แฟลต		เรือนแถว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
0 - 2,500	19	11.18	17	13.08
2,501 - 5,000	74	43.53	55	42.31
5,001 - 7,500	53	31.18	40	30.77

รายได้	แฟลต		เรือนแถว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
7,501 - 10,000	19	11.18	12	9.23
10,001 - 12,500	5	2.94	2	1.54
12,501 - 15,000	-	-	4	3.07
รวม	170	100.00	130	100.00
รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน	$\bar{X} = 5029.85$		$\bar{X} = 5077.36$	

แผนภูมิที่ 9 แสดงสัดส่วนรายได้ครอบครัวต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากแผนภูมิแสดงว่าสัดส่วนระดับรายได้ครอบครัวของผู้อยู่แฟลตและเรือนแถวที่มากที่สุด ได้แก่ รายได้ระหว่าง 2,501 ถึง 5,000 บาทต่อเดือน ส่วนรายได้ครอบครัวเฉลี่ยของผู้อยู่แฟลตและเรือนแถวที่ได้จากการคำนวณหามัชฌิมเลขคณิตก็ใกล้เคียงกัน คือ รายได้ครอบครัวเฉลี่ยของผู้อยู่แฟลต 5,029.85 บาทต่อเดือน และรายได้ครอบครัวเฉลี่ยของผู้อยู่เรือนแถว 5,077.36 บาทต่อเดือน

ตารางที่ 14 การทดสอบทางสถิติสัดส่วนระดับรายได้ครอบครัวต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับรายได้	สัดส่วนของผู้ตอบ ที่อยู่แฟลต	สัดส่วนของผู้ตอบ ที่อยู่เรือนแถว	ค่า Z ที่ได้จาก การคำนวณ	ค่า Z ที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05
0 - 2,500	0.111	0.130	-0.501	±1.96
2,501 - 5,000	0.435	0.423	0.208	±1.96
5,001 - 7,500	0.311	0.306	0.093	±1.96
7,501 - 10,000	0.111	0.092	0.172	±1.96
10,001 - 12,500	0.029	0.015	0.800	±1.96
12,501 - 15,000	0.000	0.030	-1.280	±1.96

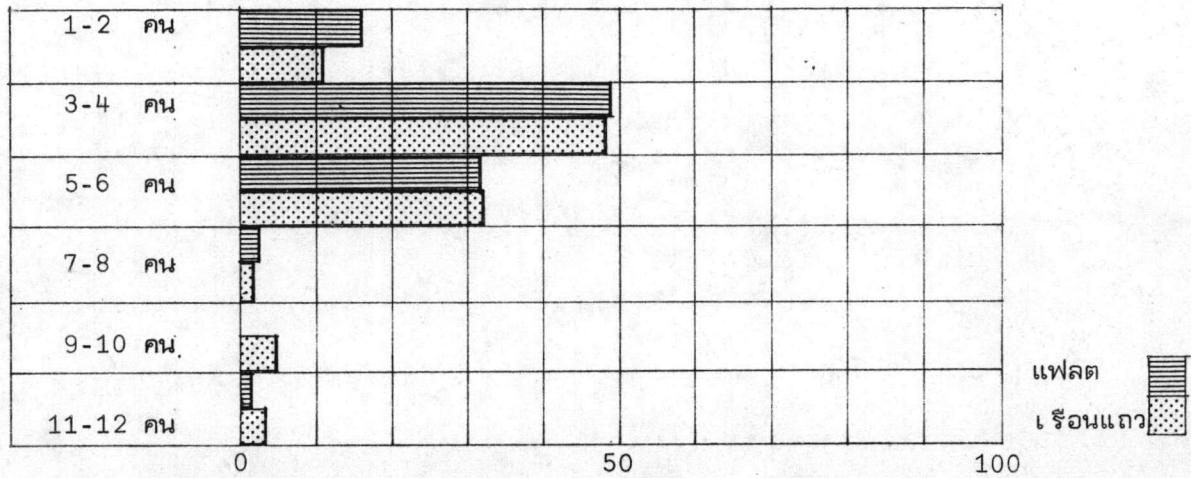
จากตารางทดสอบจะเห็นได้ว่า สัดส่วนระดับรายได้ครอบครัวต่อเดือนของผู้ที่อยู่แฟลต และผู้อยู่เรือนแถวไม่มีความแตกต่างกันในเชิงสถิติ

6. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ตารางที่ 15 แสดงสัดส่วนจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	แฟลต		เรือนแถว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1-2 คน	28	16.09	14	10.85
3-4 คน	85	48.85	62	48.06
5-6 คน	55	31.61	41	31.78
7-8 คน	4	2.30	2	1.55
9-10คน	-	0.00	6	4.65
11-12คน	2	1.15	4	3.10
รวม	174	100.00	129	100.00
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย	$\bar{X} = 3.99$		$\bar{X} = 4.47$	

แผนภูมิที่ 10 แสดงสัดส่วนจำนวนสมาชิกในครัวเรือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากแผนภูมิจะเห็นว่า สัดส่วนจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่มากที่สุดทั้งสำหรับผู้ตอบที่อยู่แฟลตและเรือนแถว ได้แก่ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน รองลงมาได้แก่ 5-6 คน ตารางที่ 16 การทดสอบทางสถิติ สัดส่วนสมาชิกในครัวเรือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	สัดส่วนของผู้ตอบที่อยู่แฟลต	สัดส่วนของผู้ตอบที่อยู่เรือนแถว	ค่า Z ที่ได้จากการคำนวณ	ค่า Z ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05
1-2 คน	0.161	0.108	1.322	± 1.96
3-4 คน	0.488	0.481	0.121	± 1.96
5-6 คน	0.316	0.318	-0.037	± 1.96
7-8 คน	0.023	0.016	0.767	± 1.96
9-10 คน	0.000	0.046	-1.901	± 1.96
11-12 คน	0.011	0.031	-1.261	± 1.96

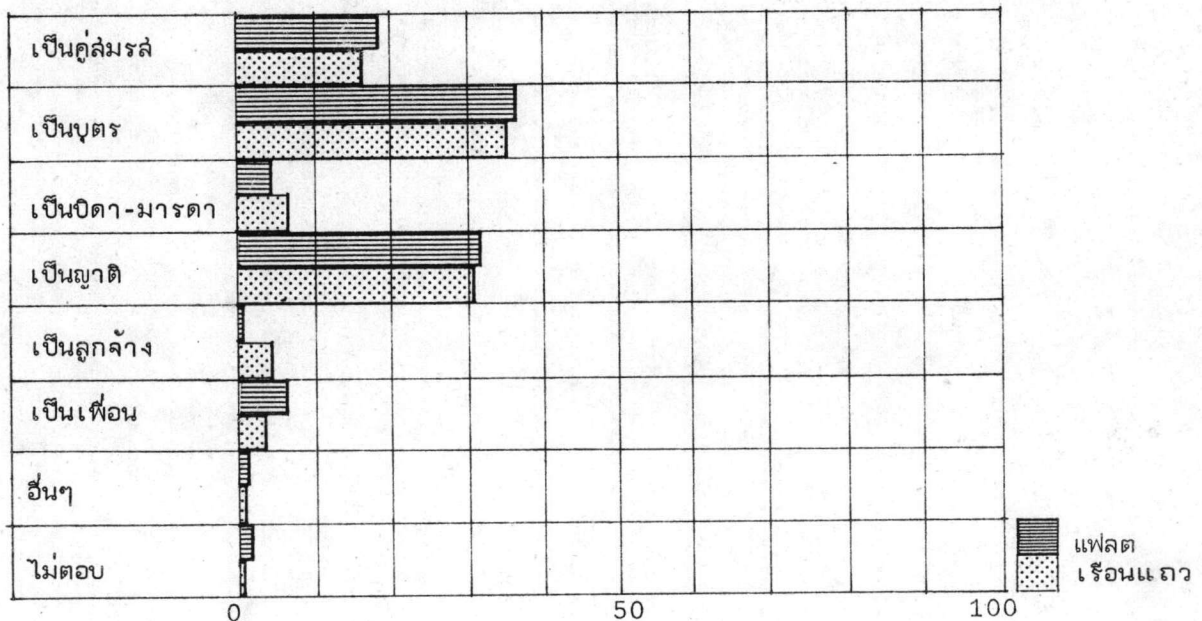
จากการทดสอบพบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในทางสถิติระหว่างสัดส่วนจำนวนสมาชิกในครัวเรือนของผู้อยู่อาศัยในแฟลตและในเรือนแถว

7. ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครัวเรือน จากการสอบถามว่าสมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับผู้ตอบแบบสอบถามอย่างไร และในความสัมพันธ์แต่ละประเภทมีจำนวนกี่คน จะ ได้ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครัวเรือนกับผู้ตอบแบบสอบถามดังนี้

ตารางที่ 17 แสดงสัดส่วนความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครัวเรือนกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ความสัมพันธ์สมาชิกในครัวเรือน	แฟลต		เรือนแถว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เป็นคู่สมรส	107	18.93	70	16.39
เป็นบุตร	207	36.63	156	36.53
เป็นบิดา-มารดา	24	4.23	29	6.79
เป็นญาติ	177	31.33	131	30.68
เป็นลูกจ้าง	2	0.35	21	4.92
เป็นเพื่อน	35	6.19	14	3.28
อื่นๆ	6	1.06	4	0.94
ไม่ตอบ	7	1.24	2	0.47
รวม	565	100.00	427	100.00

แผนภูมิที่ 11 แสดงสัดส่วนความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครัวเรือนกับผู้ตอบแบบสอบถาม

จะเห็นว่า สมาชิกในครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับผู้ตอบในฐานะเป็นบุตรมากที่สุดรองลงมาได้แก่ เป็นญาติและคู่สมรสตามลำดับ นอกจากนั้นจะเห็นได้ว่าผู้อยู่เรือนแถวมีผู้อยู่อาศัยในครัวเรือนที่เป็นลูกจ้างมากกว่าผู้อยู่แฟลต

ตารางที่ 18 การทดสอบทางสถิติสัดส่วนความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครัวเรือนกับผู้ตอบ

ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครัวเรือน	สัดส่วนผู้ตอบที่อยู่แฟลต	สัดส่วนของผู้ตอบที่อยู่เรือนแถว	ค่า Z ที่ได้จากการคำนวณ	ค่า Z ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05
เป็นคู่สมรส	0.189	0.164	1.019	± 1.96
เป็นบุตร	0.366	0.365	0.032	± 1.96
เป็นบิดา-มารดา	0.042	0.068	-1.814	± 1.96
เป็นญาติ	0.313	0.307	0.203	± 1.96
เป็นลูกจ้าง	0.004	0.049	-4.68 *	± 1.96
เป็นเพื่อน	0.062	0.033	2.09 *	± 1.96

หมายเหตุ * มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

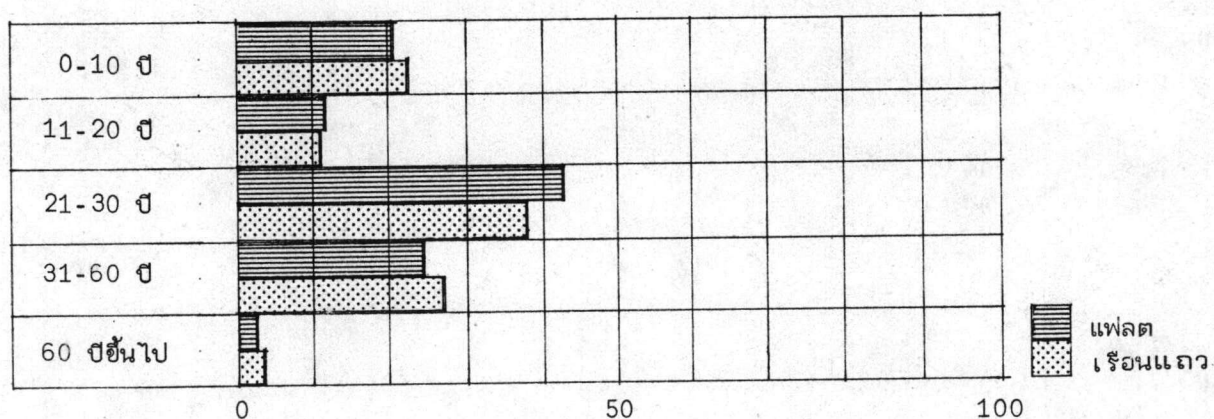
จากการทดสอบแสดงว่า มีสัดส่วนของความสัมพันธ์ที่เป็นลูกจ้างและเป็นเพื่อนเท่านั้นที่มีความแตกต่างในเชิงสถิติ ส่วนในสัดส่วนความสัมพันธ์อื่นๆไม่มีความแตกต่างกัน ดังนั้นถ้าพิจารณาโดยรวมแล้วพอจะสรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครัวเรือนและผู้ตอบในแฟลตและเรือนแถวมีความคล้ายกัน

8. อายุของสมาชิกในครัวเรือน

ตารางที่ 19 แสดงสัดส่วนของอายุของสมาชิกในครัวเรือน

อายุของสมาชิกในครัวเรือน	แฟลต		เรือนแถว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
0-10 ปี	124	20.22	105	22.05
11-20 ปี	69	11.26	48	10.08
21-30 ปี	259	42.25	180	37.82
31-60 ปี	148	24.14	128	26.89
60 ปีขึ้นไป	13	2.12	15	3.15
รวม	613	100.00	476	100.00

แผนภูมิที่ 12 แสดงสัดส่วนเรื่องอายุของสมาชิกในครัวเรือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 20 การทดสอบทางสถิติสัดส่วนอายุของสมาชิกในครัวเรือน

อายุของสมาชิก ในครัวเรือน	สัดส่วนของผู้อยู่ ในแฟลต	สัดส่วนของผู้อยู่ ในเรือนแถว	ค่า Z ที่ได้จาก การคำนวณ	ค่า Z ที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05
0-10 ปี	0.202	0.220	-0.72	± 1.96
11-20 ปี	0.113	0.101	0.64	± 1.96
21-30 ปี	0.422	0.378	0.466	± 1.96
31-60 ปี	0.241	0.269	-1.06	± 1.96
60 ปีขึ้นไป	0.021	0.031	-1.03	± 1.96

จากการทดสอบ แสดงว่าสัดส่วนของอายุของสมาชิกในครัวเรือนไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยจะเห็นได้จากตารางที่ 20 ว่าสมาชิกในครัวเรือนของผู้อยู่เรือนแถวอยู่ในกลุ่มอายุ 0-10 ปี มากกว่าผู้อยู่แฟลตเล็กน้อย และสมาชิกในครัวเรือนของผู้อยู่แฟลตอยู่ในกลุ่มอายุ 11-20 ปี มากกว่าผู้อยู่เรือนแถวเล็กน้อยและทั้งในแฟลตและเรือนแถวมีสมาชิกที่มีอายุเกิน 31 ปีขึ้นไปใกล้เคียงกัน

จากการศึกษาเปรียบเทียบสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้อยู่อาศัยในแฟลตและเรือนแถว จะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างกันอย่างมาก กล่าวคือ ในหัวข้อสถานการณ์สมรรถนะ, ระดับการศึกษา, รายได้ครอบครัว, จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและอายุของสมาชิกในครัวเรือน สัดส่วนของผู้ตอบไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเลย ส่วนในหัวข้ออาชีพและความสัมพันธ์ในครัวเรือนมีสัดส่วนบางอัน (ซึ่งน้อยมาก) ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการศึกษาดังกล่าว แสดงว่าปัจจัยเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจสังคมของครอบครัว ผู้อยู่อาศัย และช่วงในวงจรชีวิตครอบครัว ซึ่งทฤษฎีของฟรานเชสคาโต (Francescato, in Conway, ed. 1977:164), ทฤษฎีของนิวแมน (Newman, in Conway, ed. 1977:187) และทฤษฎีของเบคค์ (Beck, in Carson, ed. 1974:318) พบว่ามีผลต่อความพอใจในที่อยู่

อาศัยนั้น สำหรับผู้อยู่อาศัยในแฟลตและเรือนแถวในโครงการเคหะชุมชนบางบัว 2 บัณฑิตกล่าวว่า ไม่มีความแตกต่างกันเลย ดังนั้น ถ้าศึกษาพบว่ามีความแตกต่างกันระหว่างระดับความพอใจในที่อยู่อาศัยระหว่างผู้อยู่แฟลตและเรือนแถว ความแตกต่างของระดับความพอใจนั้นย่อมเกิดจากปัจจัยอื่นที่ไม่ใช่ สภาพเศรษฐกิจสังคมและช่วงในวงจรชีวิตครอบครัวของผู้อยู่อาศัย

การเปรียบเทียบปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อความพอใจในที่อยู่อาศัย

นอกจากสถานการณ์สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้อยู่อาศัยแล้ว ยังมีปัจจัยอีกหลายประการที่มีผลต่อความพอใจในที่อยู่อาศัย ได้แก่ การเดินทางของผู้อยู่อาศัย ซึ่งหมายถึง ทั้งระยะเวลาในการเดินทางและวิธีการเดินทาง, การถือครองกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยประเภทที่ผู้อยู่อาศัย และบ้านตามความคิด (ideal home) ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ ไมเคิลสัน พบว่ามีความสัมพันธ์กับความพอใจในที่อยู่อาศัยปัจจุบันทั้งสิ้น (Michelson 1974:185) ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยดังกล่าว

1. การเดินทาง ใช้การเดินทางไปทำงานของผู้อยู่อาศัยในการพิจารณาโดยศึกษา

1.1 วิธีการเดินทางไปทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 21 แสดงสัดส่วนวิธีการเดินทางไปทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

วิธีการเดินทางไปทำงาน	แฟลต		เรือนแถว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เดิน	-	-	2	1.54
รถประจำทาง	143	82.18	97	74.62
รถส่วนตัว	18	10.35	23	17.69
อื่นๆ	13	7.47	8	6.15
รวม	174	100.00	130	100.00

ตารางที่ 22 การทดสอบทางสถิติสัดส่วนวิธีการเดินทางของผู้ตอบแบบสอบถาม

วิธีการเดินทาง	สัดส่วนของผู้ตอบ ที่อยู่แฟลต	สัดส่วนของผู้ตอบ ที่อยู่เรือนแถว	ค่า Z ที่ได้จาก การคำนวณ	ค่า Z ที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05
เดิน	0.000	0.015	-0.604	± 1.96
รถประจำทาง	0.822	0.746	1.612	± 1.96
รถส่วนตัว	0.104	0.177	-1.852	± 1.96
อื่นๆ	0.075	0.062	0.443	± 1.96

1.2 ระยะเวลาในการเดินทางไปทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 23 แสดงสัดส่วนเรื่องระยะเวลาในการเดินทางไปทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระยะเวลาในการเดินทาง	แฟลต		เรือนแถว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 15 นาที	11	6.51	6	5.04
15-30 นาที	48	28.40	40	33.61
30 นาที - 1 ชั่วโมง	65	38.46	42	35.30
1 ชั่วโมงขึ้นไป	45	26.63	31	26.05
รวม	169	100.00	119	100.00

ตารางที่ 24 การทดสอบทางสถิติสัดส่วนของระยะเวลาในการเดินทาง

ระยะเวลาในการเดินทาง	สัดส่วนของผู้ตอบ ที่อยู่แฟลต	สัดส่วนของผู้ตอบ ที่อยู่เรือนแถว	ค่า Z ที่ได้จาก การคำนวณ	ค่า Z ที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05
น้อยกว่า 15 นาที	0.065	0.050	0.532	± 1.96
15 - 30 นาที	0.284	0.336	-0.937	± 1.96
30 นาที - 1 ชั่วโมง	0.385	0.353	0.554	± 1.96
1 ชั่วโมงขึ้นไป	0.226	0.260	0.114	± 1.96

จากการทดสอบ แสดงว่า สัดส่วนวิธีการเดินทางและระยะเวลาในการเดินทางระหว่างผู้อยู่อาศัยในแฟลตและในเรือนแถว ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงถือว่าการเดินทางของผู้อยู่อาศัยในแฟลตและในเรือนแถวเหมือนกัน โดยส่วนใหญ่ใช้วิธีการเดินทางโดยรถประจำทางและใช้เวลาเดินทางไปทำงานประมาณ 30 นาที - 1 ชั่วโมง

ดังนั้นปัจจัยเรื่องที่ตั้งของโครงการและความสะดวกในการเดินทางที่การศึกษาของ วมลลธิ์ (วมลลธิ์ ทรายงกูร 2522:110), การศึกษาของเยห์ (Yeh and Lee, in Yeh, ed. 1975:233) และการศึกษาของซีโต (Zeto 1974:33) พบว่ามีผลต่อความพอใจในที่อยู่อาศัยนั้น ไม่ได้เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างความพอใจของผู้อยู่อาศัยในแฟลตและเรือนแถว โครงการเคหะชุมชนบางบัว 2

2. การถือครองกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัย มี 2 ประเภท คือ ประเภทมีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยนั้น ได้แก่ ผู้ที่เช่าซื้อจากการเคหะแห่งชาติโดยตรง และผู้ที่เช่ากรรมสิทธิ์มาจากบุคคลอื่น ส่วนอีกประเภทหนึ่งได้แก่ ผู้ที่อยู่อาศัยโดยมีกรรมสิทธิ์ชั่วคราว คือ พวกที่เช่าอยู่ ซึ่งมีสัดส่วนของผู้มีกรรมสิทธิ์ดังนี้

ตารางที่ 25 แสดงสัดส่วนลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัย

ลักษณะการครอบครอง	แฟลต		เรือนแถว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เช่า-ซื้อโดยตรงจากการเคหะฯ	77	44.5	80	62.00
เช่าจากเจ้าของเดิม	50	28.9	26	22.20
เช่าอยู่	46	26.6	23	17.80
รวม	173	100.0	129	100.00

จะเห็นว่ามีการครอบครองโดยการเช่า-ซื้อโดยตรงจากการเคหะฯ มากที่สุด และสัดส่วนการเช่าจากเจ้าของเดิม, สัดส่วนการเช่าอยู่ ในแฟลตจะสูงกว่าในเรือนแถว

ตารางที่ 26 การทดสอบทางสถิติเรื่องสัดส่วนการถือครองกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัย

กรรมสิทธิ์	สัดส่วนของผู้ตอบ ที่อยู่ในแฟลต	สัดส่วนของผู้ตอบ ที่อยู่ในเรือนแถว	ค่า Z ที่ได้จาก การคำนวณ	ค่า Z ที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05
เป็นกรรมสิทธิ์	0.734	0.842	1.840	± 1.96
เช่า	0.266	0.178	1.799	± 1.96

จากการทดสอบแสดงว่า สัดส่วนการถือครองกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัยระหว่างผู้อยู่แฟลต และเรือนแถวไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีการถือครองเป็นกรรมสิทธิ์มากกว่าการเช่า ดังนั้น ปัจจัยเรื่องการถือครองกรรมสิทธิ์ที่ไมเคิลสัน (Michelson 1974: 184) พบว่ามีผลต่อความพอใจนั้นไม่ได้เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างความพอใจของผู้อยู่อาศัยในแฟลตและเรือนแถว โครงการเคหะชุมชนบางบัว 2

3. ประสิทธิผลการที่อยู่อาศัยและบ้านตามแนวความคิด

3.1 ประสิทธิผลการที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 27 แสดงสัดส่วนเรื่องแบบบ้านเดิมของผู้ตอบก่อนที่ย้ายมาที่ชุมชนบางบัว

แบบบ้านเดิม	แฟลต		เรือนแถว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บ้านเดี่ยว	107	62.21	77	60.63
บ้านแฝด	4	2.33	6	4.72
เรือนแถว	46	26.74	25	19.69
แฟลต	15	8.72	19	14.96
รวม	172	100.00	127	100.00

ตารางที่ 28 การทดสอบทางสถิติสัดส่วนเรื่องแบบบ้านเดิมของผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบบ้านเดิม	สัดส่วนของผู้ตอบ ที่อยู่แฟลต	สัดส่วนของผู้ตอบ ที่อยู่เรือนแถว	ค่า Z ที่ได้จาก การคำนวณ	ค่า Z ที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05
บ้านเดี่ยว	0.622	0.606	0.281	± 1.96
บ้านแฝด	0.023	0.047	-1.149	± 1.96
เรือนแถว	0.267	0.197	1.407	± 1.96
แฟลต	0.087	0.149	-0.675	± 1.96

จากการทดสอบ แสดงว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างสัดส่วนของผู้อยู่อาศัยในแฟลตและ เรือนแถว ที่มีบ้านเดิมแบบต่างๆโดยผู้อยู่อาศัยทั้งในแฟลตและ เรือนแถว

เคยมีบ้านเดิมเป็นบ้านเดี่ยวมากที่สุด ดังนั้น ประสิทธิภาพที่อยู่อาศัยในอดีต ซึ่งการศึกษาของ เบคเคอร์ (Becker 1977:182) พบว่ามีผลต่อความพอใจในที่อยู่อาศัยนั้นไม่ได้เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างความพอใจของผู้อยู่แฟลตและเรือนแถวในโครงการเคหะชุมชน บางบัว 2

3.2 บ้านในอุดมคติ (ideal home) ของผู้อยู่อาศัย

ตารางที่ 29 แสดงสัดส่วนแบบบ้านที่ผู้ตอบแบบสอบถามชอบ

แบบบ้านที่ชอบ	แฟลต		เรือนแถว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บ้านเดี่ยว	150	89.82	120	95.24
บ้านแฟลต	2	1.20	-	-
เรือนแถว	2	1.20	6	4.76
แฟลต	13	7.78	-	-
รวม	167	100.00	126	100.00

ตารางที่ 30 การทดสอบทางสถิติสัดส่วนของแบบบ้านที่ผู้ตอบแบบสอบถามชอบ

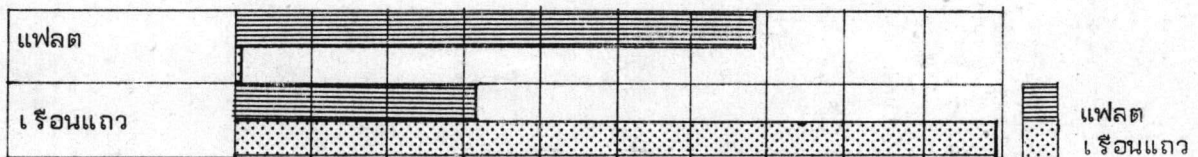
แบบบ้านที่ชอบ	สัดส่วนของผู้ตอบ ที่อยู่แฟลต	สัดส่วนของผู้ตอบ ที่อยู่เรือนแถว	ค่า Z ที่ได้จาก การคำนวณ	ค่า Z ที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05
บ้านเดี่ยว	0.898	0.952	-1.708	±1.96
บ้านแฟลต	0.012	0.000	0.102	±1.96
เรือนแถว	0.012	0.048	-1.884	±1.96
แฟลต	0.078	0.000	3.226 *	±1.96

จากการทดสอบ พบว่า สัดส่วนของผู้อยู่อาศัยในแฟลตและ เรือนแถวในบ้านแบบต่างๆ ที่อยู่อาศัยชอบนั้น มีเพียงสัดส่วนเดียวที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือสัดส่วนที่ชอบบ้านแบบแฟลต ซึ่งปรากฏว่าสัดส่วนของผู้อยู่แฟลตสูงกว่าสัดส่วนของผู้อยู่ เรือนแถวอย่างมีนัยสำคัญ แต่อย่างไรก็ตามบ้านแบบบ้านเดี่ยวก็เป็นแบบบ้านที่ผู้อยู่อาศัยทั้งในแฟลตและ เรือนแถวชอบมากที่สุด ดังนั้น บ้านในอุดมคติซึ่งการศึกษาของเบคเคอร์ (Becker 1977:182) พบว่า มีผลต่อความพอใจนั้นไม่ได้เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างความพอใจของผู้อยู่แฟลต และ เรือนแถวในโครงการเคหะชุมชนบางบัว 2 แต่อย่างใด

ตารางที่ 31 แสดงสัดส่วนแบบบ้านในชุมชนบางบัว 2 ที่ผู้ตอบแบบสอบถามอยากเลือกอยู่

บ้านในชุมชนบางบัวที่อยากเลือกอยู่	แฟลต		เรือนแถว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แฟลต	109	68.55	1	0.8
เรือนแถว	50	31.45	124	99.2
รวม	159	100.00	125	100.00

แผนภูมิที่ 13 แสดงสัดส่วนแบบบ้านในชุมชนบางบัวที่ผู้ตอบอยากเลือกอยู่

จากแผนภูมิจะเห็นได้ว่า สัดส่วนของผู้ที่อยู่เรือนแถวในบัลจุบันยังเลือกที่จะอยู่เรือนแถวอีก (99.2%) มีมากกว่าสัดส่วนของผู้ที่อยู่แฟลตในบัลจุบันยังเลือกที่อยู่แฟลต (68.55%) โดยอีก 31.45% ของผู้อยู่แฟลตอยากเลือกอยู่ เรือนแถว

ตารางที่ 32 การทดสอบทางสถิติสัดส่วนแบบบ้านในชุมชนบางบัว 2 ที่ผู้ตอบอยากเลือกอยู่

แบบบ้านในชุมชน บางบัวที่อยากเลือกอยู่	สัดส่วนผู้ตอบ ที่อยู่แฟลต	สัดส่วนชอบผู้ตอบ ที่อยู่เรือนแถว	ค่า Z ที่ได้จาก การคำนวณ	ค่า Z ที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05
แฟลต	0.685	0.008	11.637 *	± 1.96
เรือนแถว	0.315	0.992	-11.633 *	± 1.96

จากการทดสอบแสดงว่า สัดส่วนแบบบ้านในชุมชนบางบัวที่อยู่อาศัยในแฟลตและ
เรือนแถวจะเลือกอยู่ถ้ามีโอกาส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 ความตั้งใจจะย้ายบ้าน ได้จากคำถามที่ท่านคิดว่าจะอยู่อาศัยในที่อยู่
อาศัยปัจจุบันอีกนานเท่าใด พบดังนี้

ตารางที่ 33 แสดงสัดส่วนระยะเวลาที่ผู้อยู่อาศัยคาดว่าจะอยู่ในที่อยู่ปัจจุบัน

ระยะเวลาที่คาดว่าจะอยู่	แฟลต		เรือนแถว	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อยู่อีกไม่เกิน 1 ปี	17	10.00	11	8.53
อยู่อีกไม่เกิน 5 ปี	64	37.65	18	13.95
อยู่อีกนาน	73	42.94	62	48.06
อยู่อีกตลอดไป	16	9.41	38	29.46
รวม	170	100.00	129	100.00

ตารางที่ 34 การทดสอบทางสถิติสัดส่วนของระยะเวลาที่คาดว่าจะอยู่ในที่อยู่อาศัยปัจจุบัน

ระยะเวลาที่คาดว่าจะอยู่	สัดส่วนของผู้ตอบ ที่อยู่แฟลต	สัดส่วนของผู้ตอบ ที่อยู่เรือนแถว	ค่า Z ที่ได้จาก การคำนวณ	ค่า Z ที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05
อยู่อีกไม่เกิน 1 ปี	0.10	0.085	0.434	± 1.96
อยู่อีกไม่เกิน 5 ปี	0.376	0.139	4.489 *	± 1.96
อยู่อีกนาน	0.429	0.481	-0.884	± 1.96
อยู่อีกตลอดไป	0.094	0.295	-4.41 *	± 1.96

จากการทดสอบ พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างสัดส่วนระยะเวลาที่คาดว่าจะอยู่อาศัยในที่อยู่อาศัยปัจจุบันของผู้ที่อยู่แฟลตและเรือนแถว โดยผู้ที่อยู่แฟลตมีแนวโน้มที่จะอยู่อีกไม่เกิน 5 ปีมากกว่าผู้ที่อยู่เรือนแถว และผู้ที่อยู่เรือนแถวมีแนวโน้มที่จะอยู่ตลอดไปมากกว่าผู้ที่อยู่แฟลต

เมื่อพิจารณาเรื่องบ้านในอุดมคติ, บ้านในโครงการเคหะชุมชนบางบัว 2 ที่ผู้อยู่อาศัยจะเลือกอยู่และความตั้งใจจะย้ายร่วมกัน จะสรุปได้ว่า ทฤษฎีของไมเคิลสัน (Michelson 1974:191) และนิวแมน (Newman, in Conway, ed. 1977:187) ตรงกับที่กล่าวไว้ว่า บ้านในอุดมคติของคนโดยทั่วไปเป็นบ้านแบบบ้านเดี่ยว แล้วเรียงตามลำดับลงมาเป็นบ้านแฟลต เรือนแถว และแฟลตนั้นถูกต้อง เพราะจะเห็นได้ว่า มีสัดส่วนของผู้ที่อยู่แฟลตที่ชอบบ้านแบบเรือนแถวมาก และสัดส่วนของผู้ที่อยู่แฟลตที่จะย้ายออกจากแฟลตในเร็วๆ นี้คือไม่เกิน 5 ปีมีมากกว่าผู้ที่อยู่เรือนแถว แต่ลักษณะเหล่านี้จะมีผลอย่างไรต่อความพอใจในที่อยู่อาศัยจะต้องพิจารณาต่อไป

จากการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้อยู่อาศัยที่มีผลต่อความพอใจในระหว่างผู้อยู่อาศัยในแฟลตและเรือนแถวในบทนี้ พอจะสรุปได้ว่า ผู้อยู่อาศัยในแฟลตและเรือนแถวมีลักษณะทางประชากรศาสตร์ สภาพเศรษฐกิจสังคมของครอบครัว ช่วงในวงจรชีวิตครอบครัว ความสะดวกในเรื่องที่ตั้งโครงการและการเดินทาง การถือครองกรรมสิทธิ์และบ้านตามแนวความคิดไม่แตกต่างกัน ดังนั้นปัจจัยเหล่านี้จะไม่มีผลต่อความแตกต่างระหว่างความพอใจของผู้ที่อยู่แฟลตและเรือนแถว ปัจจัยที่มีผลต่อความพอใจที่เหลืออยู่คือ ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพของที่อยู่อาศัยเองเพียงอย่างเดียว ซึ่งจะทำให้การศึกษาอย่างละเอียดในบทต่อไป